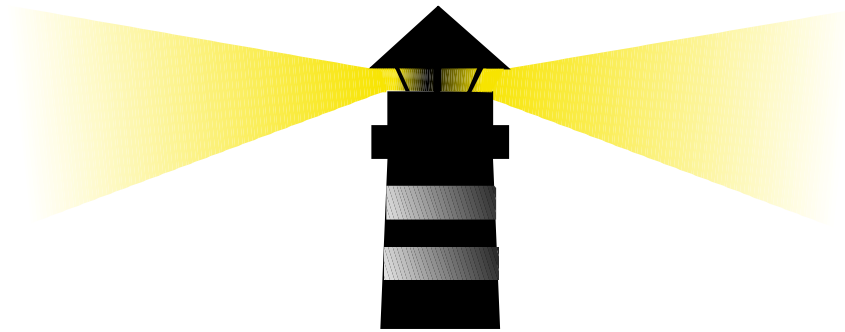

Maaseudun kehittämissyhdistys Ravakka ry

Loisto 2014–2020

HAKEMUS Leader-toimintaryhmäksi ohjelmakaudelle 2014–2020

Maaseudun kehittämissyhdistys Ravakan Kolmen Ajan Rannikko – kehittämisohjelman nimi on edellisillä ohjelmakausilla viitannut alueen leutoon ilmastoon ja kolmeen vuodenaikaan sekä kolmeen historialliseen aikakauteen; kivi-, rauta- ja pronssikauteen. Kaudella 2014–2020 jatketaan kehittämistyön saavutuksista, hyödynnetään opittua sekä luodaan uskoa tulevaisuuteen.

Ohjelman nimeksi valikoitui aluetta kuvaavasti merellinen termi, joka viittaa myös Leader-ryhmän rooliin asukaslähtöisessä kehittämisessä. Katseet on käännetty tulevaisuuteen, menneisyyttä unohtamatta.

Loisto tarkoittaa valaistua väyläopasta. Se ohjaa merenkulkijoita turvalliselle reitille kohti määränpäättä. Ravakan Loisto 2014–2020 -strategia opastaa asukas- ja elinkeinotoimintaa, ympäristön tilan hyvää hoitoa sekä kulttuurisen pääoman hyödyntämistä päämäärätietoisesti asetettuihin tavoitteisiin.

– Loisto on loistojuttu!

Sisällys

1.	Leader Ravakan alueen ja nykytilan kuvaus	3
1.1.	Toiminta-alue	3
1.2.	Elinkeinorakenne ja työpaikat	3
1.3.	Koulutus- ja opiskelumahdollisuudet	3
1.4.	Kylä- ja asukastoiminta	4
1.5.	Ympäristön tila	4
1.6.	Aineeton pääoma ja kansainvälisyys	4
2.	Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakka ohjelmaperusteista kehittämistä 17 vuotta	5
3.	Ravakan alueen SWOT-analyysi	5
3.1.	Vahvuudet	6
3.2.	Heikkoudet	7
3.3.	Mahdollisuudet	7
3.4.	Uhat	9
4.	Strategia 2014–2020	9
4.1.	Ravakan missio ja toimintaa ohjaavat arvot	9
4.2.	Visio	9
4.3.	Painopisteet ja teemat	10
4.4.	Työtä tekeville	10
4.5.	Aktiivisesti arjessa	12
4.6.	Ympäristö jossa elämme	14
4.7.	Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen	14
4.8.	Valintakriteerit	15
5.	Strategian valmisteluprosessi	15
6.	Ravakan operatiivinen toiminta ohjelmakaudella 2014–2020	16
6.1.	Ravakan operatiivisen toiminnan tukipilarit	16
6.2.	Ravakan hallinto	16
6.3.	Ravakan toimintamalli	16
6.4.	Henkilöstö ja resurssit	17
6.5.	Ravakan omat hankkeet ja monirahastoisuus	17
6.6.	Aktivointi	17
6.7.	Aluekehittäminen ja yhteistyö	17
6.8.	Oppimissuunnitelma	18
6.9.	Viestintäsuunnitelma	18
6.10.	Kansainvälisyys	18
7.	Strategian hallinto ja seuranta	19
7.1.	Strategian mittarit	19
8.	Strategian rahoitus	20

Tiivistelmä Loisto 2014–2020 -strategiasta

Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakan ohjelmanvalmistelussa painopisteiksi nousivat elinkeinojen ja toimeentulon parantaminen, asukastoiminnan kehittäminen, ympäristön tilan parantaminen Keskeisiksi kehittämiskohteiksi tunnistettiin myös aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen. Kehitystyössä painotetaan osaamisen lisäämistä, uuden oivaltamista ja hyödyntämistä, kumppanuutta ja yhteisöllisyyttä sekä yhteistyötä ja kansainvälisyyttä. Ohjelmakauden kehittämistoimenpiteille läpikäyvinä teemoina ovat yhteiskuntavastuu sekä lapset ja nuoret.

1. Leader Ravakan alueen ja nykytilan kuvaus

1.1. Toiminta-alue

Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakka toimii kolmen kaupungin ja neljän kunnan sekä kahden maakunnan, Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella. Toiminta-alueeseen perustamisesta lähtien kuuluneet kaupungit ja kunnat ovat: Rauma (ei ruutukaava), Uusikaupunki ja Laitila sekä Eurajoki, Pyhäranta, Mynämäki ja Vehmaa (Liite 1 Rauman kaupunkialueen rajausta). Kunnat ovat sitoutuneet toteuttamaan Loisto-strategiaa yhteistyössä Ravakan kanssa. Rauma on ilmaissut kiinnostuksensa Ravakan koordinoimaan kaupunki-Leaderiin. Tässä strategiassa kaupunki-Leader ei ole mukana.

Toiminta-alueen pinta-ala on 5 200 km², josta vesialuetta on noin 2 600 km². Keskimääräinen taajama-aste on 62,8 % (koko maa 84,1 %). Taajama-aste vaihtelee kunnittain ollen alimmillaan Pyhärannassa 38,7 % ja korkeimmillaan Raumalla 91,6 %.

Asukkaita alueella on noin 82 000, joista Rauman keskusta-alueella noin 21 000. Väestömäärästä Satakunnan puolella on 41,5 % ja Varsinais-Suomessa 58,5 %. Maaseutualueiden väestökehitys lievästi vähenevä ja koko alueen väestömäärä on melko vakaa. Alueen väestön ikärakenne on suunnilleen sama kuin Suomessa keskimäärin. Väestöstä alle 14-vuotiaita on 16 %, yli 65-vuotiaita noin 21 % ja 15–64 noin 63 %. Maaseutualueet ovat kaupunkitaajamia vanhusvoittoisempi. Ohjelman tilastotiedot ovat pääosin vuodelta 2012.

1.2. Elinkeinorakenne ja työpaikat

Ravakan alue on edelleenkin merkittävä maatalousalue. Alkutuotannossa työskentelee keskimäärin 10 % (ka Suomi 4 %), jalostuksessa 38 % (23 %) ja palvelualoilla 51 % (72 %).

Työpaikkojen määrä koko Ravakan toiminta-alueella oli yhteensä 33 255 kpl ja kunnissa asuvien työssäkäyvien määrä yhteensä 35 130 hlöä. Eurajoki, Rauma ja Laitila ovat työpaikka-omavaraisia kuntia. Kunnasta ulos pendeloivien määrä on sisälle tulevia suurempi Turun vaikutusalueella. Alueen pohjoisosan kunnissa päivittäin töihin saapuvien määrä on suurempi kuin sieltä lähtevien määrä.

Työttömyysaste on seudulla hieman alhaisempi kuin maassa keskimäärin vaihdellen kunnittain Laitilan alle 6 %:sta ollen noin 9 %. Näyttäisi siltä, että seudun työttömyysaste ei enää kasva vaan Vakka-Suomen alueelle on syntymässä uusia teollisuuden työpaikkoja. Elinkeinoelämän murros aiheuttaa nopeatahtisia muutoksia työpaikkojen määrään ja elinkeinorakenteeseen.

1.3. Koulutus- ja opiskelumahdollisuudet

Lukiotason opetusta on muissa kunnissa paitsi Pyhärannassa ja Vehmaalla. Toisen asteen ammattitutkintoja voi suorittaa Uudenkaupungin ammatti- ja aikuisopisto Novidassa sekä Raumalla ja Laitilassa Länsirannikon Koulutus Oy Winnovassa. Myös oppisopimuskoulutus on mahdollista. Mynämäessä on Raison seudun koulutuskuntayhtymään kuuluva Mynämäen käsi- ja taideteollisuusopisto. Raumalla on Turun yliopiston kasvatustieteen tiedekunta sekä merenkulkualan koulutus- ja tutkimusyksikkö. Lisäksi Raumalla Satakunnan ammattikorkeakoulu

kouluttaa sosiaali- ja terveys-, liiketoiminta sekä tekniikan- ja merenkulun alalla. Täydennyskoulutusta tarjoavat Satakunnan ammattikorkeakoulu ja aikuiskoulutuskeskus Winnova. Kansalais- ja kansanopistojen kurssitarjonta on runsasta.

1.4. Kylä- ja asukastoiminta

Ravakan alueella on noin 75 kyläyhdistystä. Ajantasaista kyläsuunnitelmaa toteuttaa noin 35 kylää ja kyläsuunnitelmia tehdään jatkuvasti. lisää. Useilla kyläyhdistyksillä on oma kylätalo, joka toimii kokoontumis- ja harrastetilana. Kyläyhdistykset järjestävät tapahtumia, ylläpitävät liikuntapaikkoja, huolehtivat ympäristöstä, organisoivat harrastustoimintaa ja ovat alueensa asukkaiden edunvalvoja ja näin edistävät maaseudun elinvoimaisuutta.

Kylätoiminnassa kyläsuunnitelmien lisäksi on edistetty kylien ja kuntien välistä yhteistyötä. Kylätoiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen on kehitelty uusia välineitä. Kyläyhdistysten toteuttamat hankkeet ovat olleet yhteisiin tiloihin ja reitteihin liittyviä investointeja. Koordinointihankkeissa Pikkase pareve paik toteutettiin 10 kylien pientä investointia ja Puuttuvassa palasessa 28 kone- ja laitehankintaa. Hankkeiden myötä kyläyhdistysten keskinäinen yhteistyö on tiivistynyt ja toimintaedellytykset parantuneet. Ravakassa on työskennellyt kyläasiamies koko ohjelmakauden ajan.

Yhdistystoiminnaltaan vilkas Rauma on kiinnostunut kaupunki-LEADERistä. Raumalle rekisteröityneitä yhdistyksiä on yli 800 ja näistä 17 on kylä- ja kaksi asukas-yhdistystä. Kylä- ja asukas-yhdistysten tavoin kulttuuri-, nuoriso- ja urheiluyhdistykset hakevat vuosittain kaupungilta tukea toimintaansa. Rauman kaupunkikeskustassa on hyvin erilaisia alueita; asutusta ja virkistys-alueita rannalla, vanhoja ja uusia asuinalueita sekä asuinalueita, jotka ovat valtakunnallisestikin merkittäviä kuten Papinpellon puukaupunkialue sekä Unescon maailmanperintökohde Vanha Rauma. Rauman kaupungilla on työskennellyt vuoden 2014 oma kylätyöntekijä.

1.5. Ympäristön tila

Ravakan alueelle on ominaista monimuotoinen luonto ja kulttuuriympäristö. Alueella on meren rannikkoa, saaristoa ja perinnemaisemaa. Vakka-Suomen vahvan maatilatalouden vuoksi aluetta pidetään Suomen ruoka-aittana.

Ravakan alueella on esimerkillistä ja asiantuntevaa ympäristötoimintaa. Uusikaupunki, Mynämäki, Laitila ja Rauma ovat HINKU-kuntia. Kuntien saavutukset hiilijalanjäljen kohtuullistamisessa ovat esimerkillisiä. Raumalla toimiva Vesi-Instituutti WANDER on puolueeton asiantuntijaorganisaatio, jonka toimiala on vesi ja veden kanssa kosketuksissa olevien materiaalien asiantuntijapalvelut. Vesi-Instituutti koordinoi vesiosaajien laajaa kansallista yhteistyötä ja toimii myös kansainvälisellä tasolla.

Maankäyttömuotojen yhteensovittaminen sekä historian ja nykyisyyden kohtaaminen eivät aina ole ongelmattomia. Arvokkaita maisemakokonaisuuksia on alueella useita. Perinteisiä kyläkokonaisuuksia on täydennetty uudisrakentamisella ja uusia asuinalueita on syntynyt kaupunkien läheisyyteen.

Aiemmillä hankekausilla on toteutettu useita ympäristöhankkeita, joissa on mm. edistetty virkistyskäyttöä ja asuinalueiden viihtyisyyttä. Ohjelmakaudella 2007–2013 haettujen yhdistysten erityisympäristötukien arvo on noin 250 000 €. Kaik polu viä peril -koordinointihankkeessa toteutettiin 9 luontoreitti-investointia, mikä on laajentanut yhdistysten toimintakenttää ja yhteistyötä. Ravakassa on työskennellyt vuodesta 2011 alkaen oma ympäristöneuvoja.

1.6. Aineeton pääoma ja kansainvälisyys

Alueella on ollut asutusta jo esihistoriallisella ajalla - historia ja paikallisperinne ovat rikkaita. Menneisyys on merkittävä osa alueen paikallisidentiteettiä. Sitä on hyödynnetty niin asukkaiden harrastustoiminnassa, elinkeinotoiminnassa kuin matkailussakin.

Meren läheisyys, saaristolais-, kalastaja- ja merimieskulttuuri ovat leimaa-antavia piirteitä lähes koko Ravakan alueella. Myös maatalouskulttuuri on vahvaa. Laivanrakennusperinne elää

Raumalla. Puunjalostusteollisuus on voimissaan Pyhärannassa, Uudessakaupungissa ja Raumalla. Pitkin rannikkoa ja maaseutua on kesäasutusalueita, joiden ansiosta kaupunki-maaseutu -vuorovaikutus on vilkasta.

Kansainvälisellä vuorovaikutuksella on rannikkoalueilla pitkät perinteet, ja alueella on lukuisia kansainvälisiä yrityksiä. Alueella on huomattava määrä ulkomaisia työntekijöitä. KAR II aikana on alueella toteutettu ensimmäiset kansainväliset hankkeet. Alueella on lukuisia kulttuuritapahtumia ja kulttuurialojen toimijoita, mikä antaa runsaasti lisämahdollisuuksia henkisen pääoman hyödyntämiselle ja kartuttamiselle.

2. Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakka ohjelmaperusteista kehittämistä 17 vuotta

Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakka on rekisteröity 22.5.1997. Ravakassa tehdään asukaslähtöistä paikalliskehittämistä. Ravakan jäseneksi voivat liittyä kaikki halukkaat. Jäsenmäärä 1.1.2014 oli 180, joista henkilöjäseniä 130 ja yhteisöjä 50. Yhteisöjen kautta jäsenenä on tuhansia alueen asukkaita. Ravakka on hallinnoinut kolmea ohjelmaa, joista viimeisintä Leader-toimintaryhmänä ja toiminut lisäksi kalatalousryhmänä.

RAVAKAN RAHOITUSKAUDET

Aika ja ohjelma

1997–1999 POMO-ohjelma
2000–2006 ALMA-kausi: Kolmen Ajan Rannikko –kehittämissuunnitelma
2007–2014 Leader-toimintaryhmä: Kolmen Ajan Rannikko II (KAR II)
2008–2014 Kalatalousryhmä

Hankkeita kpl

25 kpl
85 kpl
174 kpl, erityis ympäristötukia 5 kpl
45 kpl.

Ohjelmakaudella 2007–2013 on hankehakemuksia käsitelty 174 + 39 kpl alahankkeita, joista yleishyödyllisiä kehittämishankkeita 42 kpl, investointihankkeita 39 kpl, alueidenvälisiä 13 kpl, kansainvälisiä 3 kpl, koordinaatiohankkeita 3 kpl, yritystukia 51 kpl ja yksi kolmen yrityksen yritysryhmä-hanke. Erityis ympäristötukia on lausuttu 5 kpl. Peruuntuneita ja hylättyjä hankkeita oli 22 kpl.

Hakijakunta on ollut laajaa kyläyhdistyksistä ja muista maaseudun järjestöistä elinkeinojen kehittämistahoihin ja oppilaitoksiin. Alueidenvälisillä hankkeilla on toteutettu yhteistyötä yli maakuntarajojen. KAR II:lle asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet on saavutettu kiitettävästi.

Ravakka on rahoittamisen lisäksi toteuttanut mm. kahta kylätoiminnan kehittämishanketta, erilaisia kansainvälistymishankkeita, polku- ja ympäristöhankkeita sekä kolmea koordinaatiohanketta, joiden toiminta on edistänyt ohjelman toteutumista. Lisäksi Ravakka on toteuttanut monirahastoisuutta Nuorten Eurooppa hankkeessa, jossa Eurooppa-tietoutta levitettiin kiertueella kouluissa ja nuorille suunnatulla nettisivulla. 2014 – 2015 toteutamme Metso-yhteistoimintaverkostohanketta ”Varpu -luonnonhoitoverkosto Vakka-Suomeen”.

Ravakka on kuulunut Luovien alojen verkostoon, jonka kautta on saatu yrittäjille koulutusta ja eri alojen yrittäjiä on törmäytetty keskenään. Luovien alojen Rikastamo-koulutuksesta lähti myös liikkeelle ensimmäinen Ravakan rahoittama yritysryhmähanke.

Sisäisissä ja ulkoisissa arvioinneissa Ravakan toiminta on todettu tarpeelliseksi ja hyväksi. Ohjelmatasolla kehitettävää on tasa-arvon toteutumisessa. Toiminnassa kehitettävää on selkeäkielisessä, oikea-aikaisessa ja riittävässä neuvonnassa, tiedottamisessa ja hankehakijoiden verkottamisessa keskenään.

3. Ravakan alueen SWOT-analyysi

Ravakan hallitus tarkasti edellisen ohjelmakauden nelikenttä-analyysiä v. 2009 tehdessään väliarviointia ohjelmakaudesta 2007–2013. Vuoden 2012 alussa toteutettiin uusi sähköinen nelikenttäkysely Ravakan sidosryhmille sekä pidettiin avoin keskustelutilaisuus. Tuloksia on analysoitu hallituksen ja henkilökunnan palaverissa touko-kesäkuussa 2012.

3.1. Vahvuudet

Monimuotoinen luonto

Ravakan sijainti lounaisrannikolla tarjoaa monipuolisesti luontoelementtejä: merta, rantoja, joki- ja järvimaisemaa, saaristoa, viljely- ja metsäalueita sekä kylä- ja kaupunkitaajamia. Matkailulle, merellisille elinkeinoille ja virkistyskäytölle on mahdollistavat puitteet. Maaseutuympäristö, Selkämeren kansallispuisto, pienvesistöt ja meri ovat merkittävä vahvuus asumisen sekä elinkeino-, matkailu- ja vapaa-ajan toimintojen kehittämiseksi. Alueella on myös monia arvokkaita perinnemaisemakohteita, ja ympäristön tilasta kannetaan huolta.

Aktiiviset toimijat

Yhdistysten lukumäärä on suuri ja niiden toiminta aktiivista. Viime vuosien palvelurakenteen muutokset ja suursuunnitelmat ovat entisestään vireyttäneet kylätoimintaa. Alueen kylille on laadittu kuluvalle ohjelmakaudella toukokuun 2013 loppuun mennessä noin 35 kyläsuunnitelmaa ja suunnitelmia on myös päivitetty. Suunnitelmien toteuttaminen on johtanut usein hedelmälliseen hanketyöhön. Ravakan alueella on perustettu kevääseen 2013 mennessä kolme kuntakohtaista kyläneuvottelukuntaa. Yhteisöllisyys kiinnostaa ihmisiä edelleen ja talkoilla tehdään mielellään asioita yhteisen hyvän edistämiseksi.

Rikas historia, kulttuuriperintö ja kansainväliset yhteydet

Matkailuelinkeinolle ja kulttuurituotannolle on hyvät puitteet. Alue on vanhaa asutus-, viljely-, merenkulku- ja laivanrakennusseutua. Seudulla on ollut vahvat kauppayhteydet Itämeren alueen maihin jo keskiajalta lähtien. Uudenkaupungin hyvin säilynyt asuttu puutalokeskusta, Unescon maailmanperintökohteet Rauman vanhakaupunki ja Sammallahdenmäki sekä arvokkaat kyläkokonaisuudet, muut historiallisesti mielenkiintoiset ja arkeologisesti merkittävät kohteet antavat potentiaalia alueen kehittämiseksi.

Monipuoliset asumismahdollisuudet

Alue on pienten maaseututaajamien ja haja-asutusalueiden mosaiikkia. Asumismahdollisuuksia monipuolistavat maaseutukapupunkien, Rauman, Laitilan ja Uudenkaupungin keskusta-alueet. Merenranta-asuminen houkuttelee niin vakituksia kuin vapaa-ajanasukkaitakin.

Läheiset kaupunkikeskukset

Suuret kaupunkikeskukset Turku, Pori ja Tampere vahvistavat alueen palvelutarjontaa. Ne lisäävät mm. työllistymis- ja opiskelumahdollisuuksia ja tukevat elinkeinotoimintaa. Lähikaupungit ovat tärkeitä teollisuuden alihankinta- ja elintarviketeollisuuden markkina-alueita.

Hyvä saavutettavuus

Pituussuuntaan etelästä pohjoiseen aluetta halkova valtatie 8 mahdollistaa sujuvan liikenteen ja on tavarankuljetusväylä lähes kaikille alueen kunnille. Kantatiet Uuteenkaupunkiin ja Vehmaalle ovat hyväkuntoisia. Etäisyydet ovat kohtuulliset.

Rauman, Uudenkaupungin ja Turun satamat ovat merkittäviä tavarasatamia ja Turussa on myös matkustajaliikennettä. Tavarankuljetuksiin sopivaa raideliikennettä on Raumalla ja Uudessa-kaupungissa. Turun ja Porin lentokentät sekä henkilöliikenne tukevat elinkeinoelämää.

Lähiruoan tuotanto

Ravakan alueella on vahvat perinteet ja osaaminen sekä viljan että kasvisten viljelyssä, lihan tuotannossa ja siipikarjan hoidossa. Alueella on lukuisia kalastus- ja kalanjalostuselinkeinojen harjoittajia. Elintarvikkeiden alkutuotanto sekä jatkojalostus ovat monipuolista ja alueellisesti kattavaa.

Uudistuva ja monipuolistuva elinkeinorakenne ja Cleantech-teollisuus

Huonosta taloudellisesta tilanteesta huolimatta Ravakan alueelle on perustettu uutta teollisuutta ja uusia yrityksiä, aloittavien yritysten määrä on pysynyt edellisten vuosien tasolla ja alueen kunnat tekevät aktiivista elinkeinopolitiikkaa saadakseen alueelle lisää yrityksiä. Alueelle on syntynyt ja syntymässä Cleantech-alan yrityksiä ja tavoitteena on saada muutkin toimialat nousuun Cleantecin vanavedessä.

3.2. Heikkoudet

Asutuksen keskittyminen

Suuret kaupunkikeskukset houkuttelevat nuoria pois Ravakan alueelta opiskelu- ja työnsaanti-mahdollisuuksineen. Kuntapalvelujen keskittäminen kunta- ja kaupunkikeskuksiin ohjaa muuttoliikettä pois harvemmin asutuilta seuduilta. Kaavoituksella ja tonttitarjonnalla kunnat pyrkivät niin ikään keskittämään asutusta.

Nuorisokato

Nuoriso muuttaa opiskelu- ja työpaikkojen perässä pois alueelta. Alue ei houkuttele nuoria palaamaan ja nuorten on vaikea juurtua alueelle.

Osaamispääoman niukkuus

Koska alueella on korkeakoulutasoista koulutustarjontaa niukasti, paremmat opiskelu- ja työnsaantimahdollisuudet sekä suurten kaupunkikeskusten vetovoimaisuus aiheuttavat alueelle "tietokatoa" ja puutetta osaavasta työvoimasta.

Verkostoitumattomuus ja itseluottamuksen puute

Lounaissuomalaiseen luonteenpiirteeseen kuuluu itsekseen pärjäämisen arvostus ja nurkkakuntaisuus. Yhteistyölle yli kunta- ja kylärajojen on olemassa asennemuureja ja yhteistyön toimintamallit puuttuvat. Itseluottamuksen puute vaikuttaa alueen kehittymiseen ja menestymiseen negatiivisesti.

Ympäristön tilan heikkeneminen

Meren ja vesistöjen rehevöityminen ja saastuminen heikentävät niiden hyödynnettävyyttä. Kalatalous- ja matkailuelinkeinon ja luonnon virkistyskäytön edellytykset heikkenevät. Suojelu, hoito ja käyttö ovat puutteellisesti suunniteltu, ohjattu ja toteutettu. Vallitseva taloustilanne, alueen elinkeino- ja väestön ikärakenne vaikuttavat ympäristön tilaan, hoitoon ja käyttöön.

Raskaan teollisuuden vanhakantaisuus

Alueen paperi- ja telakkateollisuuden tulevaisuudennäkymät ovat huonot, uusiutuminen vähäistä ja merkitys alueen työllisyydelle suuri. Jalostusaste on alhainen.

Palvelujen keskittyminen

Kuntarakenteiden muuttuessa ja pienten kuntatalouksien heiketessä palveluja keskitetään yhä kauemmas palvelukysynnästä. Tilannetta heikentää julkisen liikenteen vähäisyys ja tieverkoston heikkenevä kunto.

3.3. Mahdollisuudet

Lähiruoka

Viljantuotanto, sikojen ja siipikarjan hoito sekä kasvien viljely ja jatkojalostus ovat seudun vahvuuksia. Lisäksi alueella on merkittävää kalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusteollisuutta ja vilkkaita kalasatamia.

Lähiruuan saatavuus alueella on vielä vähäistä. Suurten kaupunkikeskusten läheisyys sekä tieyhteydet ovat etu lähiruuan jakelulle. Paremmat ja uudentyyppiset logistiikkapalvelut edistävät pienyrittäjien ja pientenkin tavara-erien pääsyä markkinoille. Lähiruuan trendikkyys, superruokabuunit sekä erilaisten jakelupisteiden kuten tilamyymälöiden ja kylätorien yleistymisen ovat merkittäviä mahdollisuuksia lähiruuan tuotannolle.

Kansainvälistyminen

Talonpoikaispurjehduksesta juurensa juontavat kansainväliset yhteydet ovat elvytettävissä. Alueen sijainti hyvien ulkomaanyhteyksien läheisyydessä sekä asukkaiden kielitaitoisuus, paikallinen kulttuurihistoria ja läheiset opiskelu- ja yliopistokaupungit sekä alueen kansainväliset yritykset luovat edellytykset lisääntyvälle kansainväliselle yhteistyölle.

Monimuotoinen luonto

Meren läheisyys, meri ja Selkämeren kansallispuisto luovat merkittäviä mahdollisuuksia alueen virkistys- ja matkailukäytölle. Erämaaluontoa on alueen itäosissa ja saaristoluontoa Eurajoen, Rauman, Pyhärannan ja Uudenkaupungin edustoilla. Kulttuurimaisema on osa koko alueen luonnetta. Monimuotoisessa luonnossa on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia.

Uudenlaiset kumppanuudet

Kylä- ja asukastoiminnan, kylien neuvottelukuntien ja palvelutuotannon uudet mallit luovat merkittäviä mahdollisuuksia asukkaiden yhteisöllisyyden, vaikuttamismahdollisuuksien, yhteistyön ja lähidemokratian lisäämisessä. Kuntarajojen muutokset ja kansainvälistyminen luovat mahdollisuuksia uudennaisiin yhteistyömuotoihin sekä hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen juurruttamiseen alueelle.

Raumalla ja Uudessakaupungissa toimivien suuryritysten ansiosta on runsaasti mahdollisuuksia osatuotantoon sekä kone- ja laitevalmistukseen ja huoltokorjaamotoimintaan. Kärkiä ovat Rauman seudun energia-, puunjalostus- ja meriteollisuus, Uudenkaupungin seudun bioenergian-tuotanto ja autoteollisuus sekä Vakka-Suomen elintarviketuotanto ja -jalostus. Alihankinta-osaaminen ja erikoisalajat kuten energia-, meri- ja puuala ovat kansainvälisesti kiinnostavia.

Luovat toimialat

Ravakan toimialueella on pitkät traditiot käsitöihin ja käsillä tekemiseen. Käsityöalan yrittäjiä ja osaamista on paljon. Mynämäessä on myös alan koulutusta. Rauma koordinoi valtakunnallista Luovien alojen verkostoa, johon Ravakka on kuulunut. Alueella on lisäksi kattavasti eri luovien alojen toimijoita, kuten lukuisia viestintä-, suunnittelu-, mainos- ja arkkitehtitoimistoja, taidegallerioita sekä kuvataiteilijoita, elämys-, musiikki- ja ohjelmapalvelualan tuottajia sekä liikunta- ja tanssistudioita ja teatteritoimijoita. Toimijat ovat enimmäkseen mikroyrityksiä tai yksinyrittäjiä.

Paikallinen energiantuotanto

Alueella on kiinnitetty huomiota energiatehokkuuteen monin eri tavoin mm. hyödyntämällä suurteollisuuden tarjoamia mahdollisuuksia, lisäämällä tilakohtaista energiantuotantoa haja-asutusalueilla sekä tiedottamalla.

Erityisesti Vehmaalla ja Uudessakaupungissa on merkittävää bioenergia-alan osaamista ja tuotantoa. Sijainti meren äärellä mahdollistaa tuulienergian hyötykäytön. Varsinais-Suomen liitto on kartoittanut tuulivoimapuistojen sijoituspaikat maakuntakaavaluonnokseen.

Maallemuutto

Puhtaamman ja rauhallisemman elinympäristön arvostus on nostanut kiinnostusta maaseutu-asumiseen. Monipaikkaisuus ja etätyöskentely ovat yleistymässä tiedonsiirtoverkkojen kehittyessä. Kuntien asenne on aiempaa myönteisempi vapaa-ajan asuntojen statuksen muuttamiseen vakituiseksi asuinpaikaksi.

Palvelujen uusjako

Kuntien palvelutuotannon keskittyessä, etäännyessä ja heiketessä (kuntatalouden heikentyminen) uusia paikallislähtöisiä palvelutuotantomalleja otetaan käyttöön. Nämä lisäävät paikallisten asukkaiden toimeentulo- sekä yhdistysten toiminta- ja työllistämismahdollisuuksia.

Kulttuuriperintö ja paikallishistoria

Koko Ravakan alue on tunnettua vanhaa suomalaista asutusalueutta, jolla on vahvat juuret menneisyydessä. Historiassa ja paikallisperinteessä on paljon ”ideapotentiaalia” hyödynnettäväksi sekä asukastoiminnassa, osaamispääoman kartuttamisessa, paikallislähtöisten tuotteiden ja tuotantolaitosten sekä matkailutuotteiden ja -yritysten kehittämisessä.

Hyvä saavutettavuus

Ravakan alueella on hyvät kulkuyhteydet. Valtatie 8, kantatiet ja alueella sekä sen läheisyydessä olevat satamat ovat merkittäviä tavarankuljetusväyliä sekä teollisuudelle että maataloustuotteille.

Alueella on raideliikennettä tavarakuljetuksiin Raumalta ja Uudestakaupungista. Etäisyydet lentokenttiin, matkustajasatamiin ja raideliikenteen matkustajaliikenteen solmukohtiin ovat lyhyet.

3.4. Uhat

Ympäristöongelmat

Vesistöjen rehevöityminen on uhka alueen elinkeinonharjoittajille sekä vapaa-ajan asutukselle ja virkistyskäytölle. Puhdas vesi on globaalisti tulevaisuuden niukkuustuote ja veden saatavuus voi olla ongelma myös Ravakan alueella. Ilmastomuutos lisää sään ääri-ilmiöitä, joka vaikuttaa arjen sujuvuuteen ja turvallisuuteen.

Toimeentulomahdollisuuksien väheneminen ja rakennemuutos perinteisillä elinkeinoaloilla

Elinkeinoelämän rakennemuutokset, yrittäjien ikääntyminen ja jatkajien puute ovat uhka alueen pk-yrityksille. Rakennemuutokset Raumalla sekä Turun- ja Salon seuduilla vaikuttavat alueen työllisyyteen. Julkisen sektorin talousvaikeudet heikentävät työllisyyttä.

Palvelujen etääntyminen ja asutuksen keskittäminen

Koulujen lakkauttaminen ja palvelujen hiipuminen tai niiden sysääminen yhteisöjen hoidettaviksi heikentää asumisen mahdollisuuksia maaseudulla. Kaavoitusta ohjaa kuntatalouden tehokkuusajattelu, joka vaikuttaa epäsuotuisasti haja-asutusalueiden kehittymiseen. Uhkana on maaseudun kulttuuriympäristön häviäminen.

Väestön ikääntyminen ja muuttotappio

Väestön ikärakenteen painottuminen yli 65-vuotiaisiin muuttaa palvelutuotannon tarpeita, julkisen tahon tiukka taloudellinen tilanne tekee tilanteesta haasteellisemman. Palvelujenväheneminen vaikuttaa maaseutualueiden vetovoimaisuuteen. Osaavan työvoiman saanti heikkenee, rakenteet vinoutuvat ja aktiivinen osaamispääoma laskee.

Omaehtoisen toiminnan ja yhteisöllisyyden hiipuminen

Maaseutualueiden väestökato sekä nykyisen työelämän hektisyys vaikuttaa negatiivisesti paikalliseen omaehtoiseen toimintaan. Lisäksi yhteisöllisen toiminnan muutokset sekä erot keskustajamien ja kylien välillä korostuvat.

Taloudellinen taantuma

Taantuman syveneminen ja yritysten konkurssit aikaansaavat suuria yhteiskunnallisia vaikutuksia alueella, jolla yritysten lukumäärä on suuri.

4. Strategia 2014–2020

4.1. Ravakan missio ja toimintaa ohjaavat arvot

Ravakan missio on alueen paikallislähtöinen kehittäminen ja sen asukkaiden omatoimisuuden edistäminen. Ravakan keskeiset arvot ovat avoimuus, riippumattomuus, uskottavuus, luotettavuus ja osallisuus.

4.2. Visio

Vuonna 2020 Ravakan alue on kilpailukykyinen niin osaamisen, elinkeinotoiminnan kuin asukasviihtyvyydenkin näkökulmasta. Alueen asukkailla, yhdistyksillä ja yrityksillä on kansainvälisiä yhteyksiä ja kumppanuuksia.

Alueen toimeentulo on vahvistunut, uusia yrityksiä, toimialoja sekä yritysverkostoja on syntynyt. Uusia palveluratkaisuja on kehitetty paikalliset olosuhteet huomioonottaviksi, joustaviksi ja asiakaslähtöisiksi.

Asukas- ja kylätoiminnassa on ymmärretty verkostojen, yhteisöllisyyden sekä yhteistyön merkitys ja hyödyntäminen. Uusia ratkaisumalleja on kehitetty kylä- että asuinalueiden osaamis- ja sosiaalisen pääoman lisäämiseksi. Kansainvälinen yhteistyö on vilkasta. Omatoimisuus, yhteisvastuu ja yhteistyö ovat voimissaan. Kylät ja asuinalueet ovat turvallisia ja viihtyisiä paikkoja asua.

Ympäristön monimuotoisuutta hyödynnetään niin elinkeinotoiminnassa, asukkaiden virkistystoiminnassa kuin alueen vetovoimaisuuden lisääjänä. Ympäristöosaaminen ja pyrkimys niin rakennetun kuin luontoympäristönkin huolelliseen hoitamiseen on vahva. Alueen kehittämistä toteutetaan ekologisesti kestävästi. Luontoa hoidetaan ja hoitovastuu on paikallisilla yhteisöillä ja asukkailla. Ympäristön tila on kohentunut ja alueen hiilijalanjälki on esimerkillisen pieni.

Alueella on hyvä imago, asukkailla vahva itsetunto ja historia, nykyisyys ja tulevaisuus ovat vahvasti läsnä kaikessa toiminnassa. Vuorovaikutus yli kylä-, kunta- ja valtakuntarajojen on mutkatonta. Paikallisilla ja tilapäisillä asukkailla, vapaa-ajanviettäjiä sekä matkailijoilla on tärkeä rooli yhteisössä, sen kehittämisessä ja hyvinvoinnissa.

Ravakan alueella on hyvä asua, tehdä työtä ja elää.

4.3. Painopisteet ja teemat

Ohjelma jatkaa edellisten kausien kehittämistyötä. Palvelutarjonta, väestön ikääntyminen ja ympäristökysymykset tunnistettiin alueen haasteiksi valmistelun aikana.

Läpikäyvinä teemoina Loistossa ovat yhteiskuntavastuu: sosiaalinen vastuu, ympäristövastuu ja taloudellinen vastuu sekä lapset ja nuoret. Erityisen tärkeitä ovat toteuttajina tai kohteina nuoret. Nykytilan analyysin esille nostamaan nuorten viihtymiseen alueella kiinnitetään huomiota läpikäyvien teemojen mukaisesti kaikissa toimenpiteissä. Strategiaa toteutetaan tähdäten tasa-arvoon laajasti ymmärrettynä. Valintakriteereillä seurataan läpikäyvien teemojen toteutumista.

Teemat: osaaminen, innovaatiot, kumppanuus ja kansainvälisyys

Osaaminen

Kaikilla painopistealueilla korostetaan osaamista, uuden oppimista ja metodeja, joilla uusi tieto jalkautetaan kehittämisen työkaluksi.

Innovaatiot

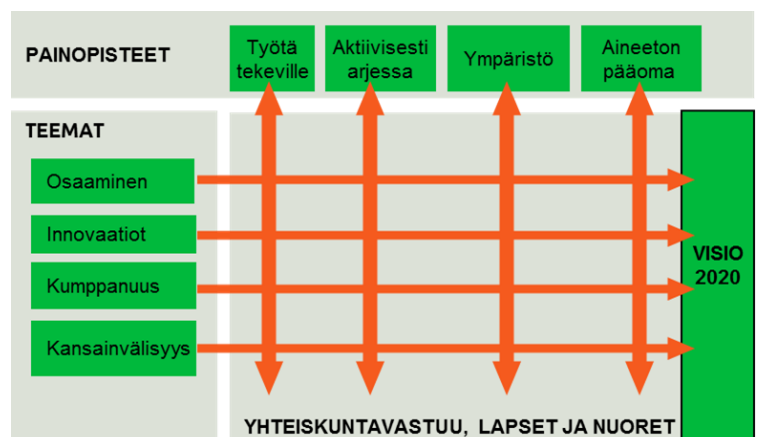
Uudet innovaatiot, palvelutuotannon konseptit ja kokeilukulttuuri uudistavat tuotteita, työpaikkoja sekä tapoja toimia. Nämä parantavat kehittämis-edellytyksiä ja kilpailukykyä.

Kumppanuus

Asukkaiden, yhteisöjen, julkisen tahon ja yritysten välinen yhteistyö ja kumppanuus vahvistavat identiteettiä, toimintaa ja turvallisuutta. Yhteistyössä hyödynnetään osaamista ja sosiaalista pääomaa, kehitetään yhteisöjä ja ehkäistään syrjäytymistä. Yhteistyön tuloksena syntyy uusia yrityksiä ja uudenlaisia tapoja toimia.

Kansainvälisyys

Kansainvälinen yhteistyö mahdollistaa kulttuurisen pääoman kartuttamisen ja tietotaidon lisäämisen niin elinkeinotoiminnassa kuin paikallisessa asukastoiminnassakin. Kansainvälisen vuorovaikutuksen kautta avautuu uusia mahdollisuuksia kaikelle toiminnalle.

Painopistealueet 2014–2020 ovat:

- Työtä tekeville
- Aktiivisesti arjessa
- Ympäristö, jossa elämme
- Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen

4.4. Työtä tekeville

Hyvinvoinnin kulmakivi on riittävä työpaikkatarjonta, joka tuo alueelle asukkaita, palvelukysyntää, yhdistys- ja harrastustoimintaa sekä taloudellisia resursseja. Uuden liiketoiminnan kehittyminen vaatii kysynnän tunnistamista. Uutta kysyntää luovat trendit ovat maaseudulla elintarviketuotanto,

hajautettu bioenergiantuotanto ja palveluiden tuotanto. Maaseudun pienyrittäjille toimintaympäristö ja verkostot ovat tärkeitä.

Uusiutuva energia ja biotalous

Ravakan alue on uusiutuvan energian mallialue. Useita Cleantech alan yrityksiä on syntynyt alueelle. Biotalouden trendit ja innovaatiot luovat uusia työpaikkoja alueelle. Alalle tavoitellaan kansainvälisiäkin yrittäjiä, alihankintatuotantoa sekä lisääntyvää määrää työpaikkoja. Pienteollisuudelle ja alihankkijoille uusiutuvan energian rakentaminen on mahdollisuus liiketoiminnan laajentamiseen. Hajautetut energiantuotantoyksiköt luovat uutta liiketoimintaa, lisäävät omavaraisuutta ja joustavat äkillisissä muutostilanteissa.

RAVAKKA TUKEE

- uusiutuvan energian käyttöä lisääviä ja resurssitehokkuuteen tähtääviä hankkeita
- yrityksen energiatehokkuutta ja ekologisuutta lisääviä hankkeita

Lähi- ja luomuruoka

Puhdas suomalainen ruoka on kiinnostavaa koko Euroopan alueella. Lähiruuan tuotanto on alueen vahvuus ja sen kysyntä on kasvussa. Ravakan alueella on monipuolista ja elinvoimaista alkutuotantoa ja elintarviketeollisuutta.

Ravakan alueen kalastus- ja kalanjalostuselinkeino on valtakunnallisesti merkittävää. Luonnonkalaa on saatavilla ja kalastus elinkeinona on elinvoimainen. Kalatalousryhmää haetaan ohjelmakaudelle 2014–2020 Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta.

Lähiruuan jalostusaste on noussut, arvostus, laatu ja logistiikka ovat parantuneet, uusia tuotteita on kehitetty, tuottajat ja käyttäjät ovat verkostoituneet ja lähi- ja luomuruuan saatavuus on parantanut.

RAVAKKA TUKEE

- uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä
- lähiruuan jalostusasteen nostamiseen, arvostuksen ja laadun parantamiseen tähtääviä hankkeita.
- logistiikan ja lähiruuan saatavuuden parantamista
- verkostoitumista ja kansainvälistymistä edesauttavia hankkeita

Palvelut

Julkisen sektorin ja yhdistysten välisen yhteistyön merkitys kasvaa ja kolmannelle sektorille siirtyä enenevässä määrin vastuuta palvelutuotannosta. Uudentyyppinen yhdistysten hallinnointipalvelumalli madaltaisi niiden kynnystä aloittaa palvelutuotantoa.

RAVAKKA TUKEE

- liikkuvia ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä uusien palveluyritysten syntymistä
- palvelu- ja toimintamalleja jotka luovat yhteistyötä toimijoiden välille, erityisesti kolmannella sektorilla.
- toimenpiteitä, joilla luontoympäristön, hiljaisuuden, kiireettömyyden ja muiden aineettomien arvojen kautta kehitetään uudenlaista paikallista ja yhteisöllistä liiketoimintaa kuten kylämatkailua, hyvinvointipalveluja sekä luodaan edellytyksiä paikalliselle virkistystoiminnalle
- yhteisöllisten toimitilojen investointeja ja edistetään etätyön ja uudenlaisen työn tekemisen muotoja.

Matkailu

Luonnonympäristöt ovat keskeisiä levon, virkistykseen ja henkisen latautumisen paikkoja. Matkailuelinkeinolla on alueella runsaasti hyödyntämätöntä potentiaalia.

RAVAKKA TUKEE

- luonnon ja maaseudun aineettomien arvojen tuotteistaminen liiketoiminnaksi kestäväällä periaatteella
- luonto-, historia- ja kulttuurimatkailua sekä tarinoiden ja kulttuuriperinnön tuotteistamista

- monipuolista meren hyödyntämistä matkailussa ja muussa elinkeinotoiminnassa
- matkailutoimijoiden pääsyä verkostoihin ja verkostoitumista, myös kansainvälisesti
- toimialarajat ylittävää yhteistyötä erityisesti hyvinvointi, elintarvike- ja luonnontuotealalla.

Luovat alat

Käsi- ja pienteollisuudella on pitkät perinteet. Alueella on sekä luovien alojen yrityksiä että alan koulutusta. Ohjelman tavoitteena on vireä luovien alojen yrittäjätoiminta ja matkailu- ja palvelualojen verkostojen syntyminen.

RAVAKKA TUKEE

- luovien alojen ja matkailu- ja palvelualan toimijoiden verkostoja, joissa voidaan monipuolisesti kehittää yhteistoimintaa
- luovien alojen toimintaedellytyksiä, tuotteistamista, markkinointia ja kansainvälistymistä.
- eri toimialojen yrittäjien kohtaamisia ja ideoiden kehittämistä kannattaviksi tuotteiksi ja palveluiksi

Yrittäjyyttä ja innovaatioita

Ideat ja keksinnöt ovat kehittyvän liiketoiminnan edellytys ja uudet yritykset alueen elinvoimaisuuden kulmakivi. Ravakka on kumppanina Seutukaupunkien pilottimenettelyssä, jossa tavoitellaan mm. innovatiivisuuden tukemista, kokeilevuutta ja alueen sisäisiä kumppanuuksia. Ravakka hyödyntää yritysneuvonnan verkostoja ja neuvoa edelleen vaihtoehtoisille rahoituslähteille.

RAVAKKA TUKEE

- alueen asukkaita, etenkin nuoria ja maahanmuuttajia yrittämiseen ryhtymisessä
- sukupolvenvaihdoksia ja yrittäjäkasvatusta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- yritysten toimitilojen kunnostuksia, kone- ja laitehankintoja.
- monialayrittäjyyden edellyttämää uudelleen koulutusta.
- yrittäjiä liikeidean kehittämisessä.
- mikroyritysten kansainvälistymistä ja kansainvälisten verkostojen syntymistä.
- yritystoimintaa joka täydentää alueen palvelutarjontaa tai tuo puuttuvan palvelun alueelle.
- alueella toimivien yritysten kehittymistä ja työllisyysvaikutteisia investointeja.
- yritysten kouluttautumista, asiantuntija-avun ostamista ja laadun varmistusta.
- yritysryhmien syntymistä ja yritysten yhteishankkeita

4.5. Aktiivisesti arjessa

Asukkaiden omaehtoisuuteen perustuva toiminta on oman elinympäristön toimivuuden, viihtyisyyden ja identiteetin vahvistamista. Se on luonteeltaan kaikille avointa, aloitteellista ja suunnitelmallista yhteistyötä.

Ravakan alueen kylissä on päivitetyt kyläsuunnitelmat, jotka sisältävät ympäristökohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmat. Tontti- ja toimitilarajonta on tuotteistettu ja kuntien sekä järjestöjen yhteistoiminta on tavoitteellista ja molempia osapuolia hyödyttävää.

Kylä- ja asukastoiminta

Kylien ja asuinalueiden yhdistystoiminta on vaikuttavaa ja sitouttaa asukkaita asuinseutuunsa. Kolmannella sektorilla on valmiuksia palvelutuotantoon ja oman alueensa hyvinvoinnista huolehtimiseen. Toiminnassa hyödynnetään alueellisia erityispiirteitä kestävästi ja luovasti. Talkootyöperinne ja yhdessä tekeminen luovat iloa ja viihtyisyyttä asukkaille.

Kylä- ja asukasyhdistystoiminta on aktiivista, osallistavaa ja suunnitelmallista. Toimintaa on kattavasti koko Ravakan alueella. Yhdistykset järjestävät aktiivista ystäväkylä- ja kylävierailutoimintaa. Hyviä käytäntöjä levitetään toiminta-alueiden erityispiirteet huomioiden. Kyliin muuttaa uusia asukkaita, jotka integroituvat aktiivisiksi kyläläisiksi. Maahanmuuttajat, erityisesti lapset ja nuoret kasvavat osaksi yhteisöä.

RAVAKKA TUKEE

- kyläsuunnitelmien ja kylätoimintakorttien tekoa
- kyläsuunnitelmien mukaisten toimien toteuttamista
- kylien markkinointia ja tiedottamista sekä asukashankintaa
- tontti- ja toimitilarekisterin luontia ja tarjonnasta tiedottamista
- kylien ja asuinalueiden vetovoimaisuuteen tähtääviä hankkeita
- toiminnan kehittämisen, uusien ideoiden ja hyvien käytäntöjen kartoittamista sekä niiden jalkauttamisia
- kylien välistä toimintaa ja yhteisöllistä verkostoitumista erityisesti kansainvälisellä tasolla
- Kylien ja asukas yhdistysten yhteisiä kone- ja laitehankintoja

Lähidemokratia/vaikuttaminen

Asukkaat vaikuttavat omaa aluettaan koskevien asioiden suunnitteluun ja päätöksentekoon ja kokevat olevansa osallisina siinä. Neuvottelukunta-toiminta lisää kunnan ja kylien yhteistyötä ja seudullisesti merkittävien yhteishankkeiden käynnistämistä. Kyliä kuullaan mm. maankäytöstä päätettäessä.

RAVAKKA TUKEE

- lähidemokratiaa edistäviä hankkeita
- kylien yhteistyötä ja yhteisiä toimia
- kylien neuvottelukuntien syntymistä

Kokoontuminen, harrastukset ja virkistäytyminen

Kyllillä ja asuinalueilla on riittävät ja toimivat kokoontumis- ja harrastustilat, joissa on aktiivista asukaslähtöistä toimintaa. Nuoret ovat yhteistilojen aktiivisia käyttäjiä. Tiloissa tuottavat palveluja myös yritykset, yhdistykset ja kunta. Uimarannat, luontopolut, leikkikentät ja urheilualueet ovat kunnossa. Kyllille on syntynyt uudenlaisia palvelukonsepteja. Virkistys- ja toiminta-alueet sekä yhteiset tilat ovat esteettisiä, esteettömiä ja turvallisia.

RAVAKKA TUKEE

- kokoontumis- ja harrastustilojen kunnostamista ja monipuoliseen käyttöön tähtääviä toimia
- kirjastojen ja lainaamojen syntyä (kylätalolla lainattavissa urheiluvälineitä, työkaluja...)
- liikunta- ja virkistysalueiden ja leikkikenttien rakentamista ja kunnostamista
- nuorten harrastustoimintaa lisääviä hankkeita
- tilojen ja alueiden yhteiskäyttöä lisääviä hankkeita
- hankkeita, joissa kyliin muuttavat nuoret pääsevät mukaan harrastustoimintaan

Arjen turvallisuus

Viranomaisten turvallisuuspalvelujen ohella maaseudun asukkailla on käytettävissä nopeita ja asianmukaisia vapaaehtoisorganisaatioiden tuottamia palveluja mm. onnettomuus- ja poikkeustilanteissa. Yhteisöllisyys, naapuriapu ja välittäminen luovat turvallisuutta. Kylätaloilla on valmius toimia kriisikeskuksina ja tiedonkulku on varmistettu.

RAVAKKA TUKEE

- turvallisuutta lisääviä hankkeita
- kriisivalmiuksien paranemista kylissä
- turvallisuutta ja kriisivalmiuksia lisääviä koulutuksia

Asukashankinta

Autioituneet tai autioitumassa olevat rakennukset saadaan joko kokoaikaiseen tai osa-aikaiseen käyttöön. Kylissä on riittävä infrastruktuuri houkuttelevaksi asuinalueeksi, mikä mahdollistaa monipaikkaisen asumisen ja etätyöskentelyn. Kylien yhteistyö kunnan kanssa on tiivistä ja sujuvaa. Kyllät ovat aktiivisia maankäytön suunnittelussa ja tonttimarkkinoinnissa.

RAVAKKA TUKEE

- asukashankintaa
- kylien ja asuinalueiden kehittymistä
- hankkeita, joissa kartoitetaan kylien käyttämättömiä tontteja ja rakennuksia sekä niiden markkinointia

4.6. Ympäristö jossa elämme

Puhdas monimuotoinen luonto, viihtyisät maisemat sekä hoidetut ja elinvoimaiset kulttuuriympäristöt perinnemaisemineen ovat puitteina hyvälle elämälle ja säilyvät alueen vetovoiman kulmakivinä. Luontoa ja ympäristöä käytetään ja hoidetaan kestävästi. Kaikessa toiminnassa kiinnitetään huomiota resurssitehokkuuteen ja ekosysteemivaikutuksiin ja ympäristövastuullisuuteen. Historia ja nykyisyys kohtaavat luontevasti. Aihepiiristä on saatavissa ammattimaista neuvontaa ja asiantuntemusta käytännön toimenpiteisiin. Luontoa ja sen tarjoamia virkistysellisiä mahdollisuuksia hyödynnetään terveyden ja hyvinvoinnin lähteenä. Aukkaat pitävät aktiivisesti huolta ympäristöstään, luonnosta ja maisemista sekä osallistuvat niiden tilan parantamiseen.

RAVAKKA TUKEE

- yhteisöllistä ja hajautettua uusiutuvan energian tuotantoa
- energiaomavaraisuuden lisäämiseen, energian säästämiseen ja hiilijalanjäljen ja ilmastomuutoksen pienentämiseen sekä resurssitehokkuuteen tähtääviä hankkeita
- kekseliästä yhdyskuntajätteiden hyödyntämistä, kierrättämistä ja uusiokäyttöä sekä uusia ekologisia palvelutuotannon toimintamalleja ja ekologista liikkumista
- ympäristökasvatusta, ympäristö- ja luontohankkeita kun ne kohdistuvat perinne- ja kulttuurimaisemiin, luonnonympäristön parantamiseen, luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen, asuin ympäristöjen viihtyisyyteen, ranta- alueille ja vesien tilan parantamiseen sekä hankkeita jotka edistävät erityisympäristötukien käyttöä
- Ympäristökasvatuksellisia sekä ympäristön ja luonnon arvostusta ja tietoisuutta lisääviä hankkeita
- ympäristön, luonnon- ja maisemanhoidon koulutusta
- aihepiiriin hankkeita, jotka lisäävät toimijoiden vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä, rakentavat toimijoiden verkostoja ja levittävät tietoa ja toimintamalleja, kohdistuvat nuoriin tai ylittävät sukupolvirajoja kansallisesti ja kansainvälisesti
- tiedottamista, tiedon popularisointia ja asiantuntijatiedon saatavuuden edistämistä
- hankkeita joissa rakennetaan tai parannetaan luontoreittejä, edistetään luontoharrastusta ja lisätään näiden tunnettuutta
- kulttuuriympäristöjen ja niiden rakennuskannan, perinnemaisemien ja maiseman hoitoa ja kestävä kunnostamista ja hoitoa

4.7. Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen

Hiljaisuus, kiireettömyys, puhtaus, turvallisuus ja aitous ovat maaseudun voimavaroja. Maaseutu tarjoaa mahdollisuuksia hyvinvointiin ja henkiseen arvokulttuuriin. Paikallisen kulttuuriperinnön tunteminen on perusta hyvinvoinnille ja perinteiden jatkumolle. Aineeton pääoma on henkistä hyvinvointia, paikallis-identiteettiä ja kulttuuria: tapa elää. Omaleimaisuus on voimavara alueen, elinkeinojen ja uusien toimintamallien kehittämisessä.

Paikallisen historian ja perinteen tunteminen ja hyödyntäminen tukee paikallisidentiteettiä ja lisää alueen vetovoimaisuutta. Harrastustoiminta houkuttelee asukkaita keskinäiseen vuorovaikutukseen, synnyttää jatkuvasti uutta toimintaa ja johtaa yhteistyöhön muiden kanssa. Monipuolinen harrastustoiminta ehkäisee myös syrjäytymistä ja luo nuorille sekä ikäihmisille verkostoja.

RAVAKKA TUKEE

- kansalaisten omasta aktiivisuudesta kumpuavaa yhteisöllistä toimintaa.
- paikallisperinnettä ja luovaa potentiaalia hyödyntävää toimintaa esimerkiksi elintarvike-, matkailu-, käsi- ja taideteollisuuden tuotteistamisessa.

- alueen aineettomien arvojen hyödyntämiseen ja saatavuuden parantamiseen tähtääviä hankkeita.
- toimenpiteitä, joissa kulttuurista pääomaa käytetään luovassa taloudessa, elinkeinotoiminnassa, paikallisidentiteetin vahvistamisessa ja imagon luomisessa.
- toimenpiteitä, joissa levitään hyviä käytäntöjä ja ideoita asukkaiden henkisen pääoman ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.
- toimenpiteitä, jotka edistävät kulttuuriosaamisen saatavuutta.
- paikallista kulttuuripääomaa rikastuttavaa kulttuurivaihtoa myös kansainvälisesti.
- toimenpiteitä, joilla lisätään monikansallista vuorovaikutusta paikallisten asukkaiden ja maahanmuuttajien tai työn vuoksi paikkakunnalle tilapäisesti muuttaneiden välillä.
- paikallisia uusia kulttuuritapahtumia tai tapahtumien uudistamista.
- paikallishistoriaa, -tapoja sekä tarinoita tunnetuksi tekevien taide- ja esinenäyttelyiden ja tarinailtojen järjestämistä kun ne ovat osa suurempaa kokonaisuutta.
- toimenpiteitä, joilla integroidaan vapaa-ajan asukkaita ja uudisasukkaita seudulle.
- rakennusten ja tilojen kunnostamista sekä niihin liittyviä tapahtumia.
- hankkeita, joissa yhteisöt tekevät monipuolista yhteistyötä, järjestävät poikkitaiteellisia tapahtumia sekä hakevat paikallisuuteen liittyviä yllättäviä yhdistelmiä.
- kulttuuri- ja muiden toimijoiden ennakoluulotonta ja monipuolista yhteistyötä.

4.8. Valintakriteerit

Valintakriteeristö on luotu hallituksen työkaluksi helpottamaan strategian toteuttamista. Rahoitettavien hankkeiden pitää täyttää rahoittamisen edellytykset. Hankkeet pisteytetään laadullisin kriteerein järjestykseen, jolla varmistetaan, että hankkeet ovat laadullisia ja edistävät strategian tavoitteiden saavuttamista. Ravakan valintakriteerit noudattavat Manner-Suomen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maaseudun kehittämisohjelmien valintakriteereitä sekä Ravakan strategian painopistealueita ja teemoja. Yrityksille ja alueidenvälisille hankkeille asetetaan omat valintakriteerit. Valintakriteerit ovat julkisia ja esillä nettisivuilla (Liite 2 Valintakriteeriluonnos).

5. Strategian valmisteluprosessi

Strategia on laadittu alhaalta-ylös -periaatteella. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet paikalliset asukkaat, sidosryhmät, kuntien luottamushenkilöt ja viranhaltijat, maaseutuasioihin perehtyneet henkilöt sekä Ravakan hallitus ja henkilökunta vuosina 2012 - 2014

Tulevan ohjelmakauden 2014–2020 valmistelu on aloitettu elokuussa 2010 kuntien ja kaupunkien johtajille suunnatussa keskustelutilaisuudessa. Tilaisuuteen osallistui 30 h hlöä. Ravakka on tehnyt 3 sähköistä kyselyä vuosina 2011–2012, joihin vastauksia saatu yhteensä 132 kpl, joista 66 kpl nelikenttäanalyysikyselyyn. Kyselyt ovat liittyneet aluerajaukseen, nelikenttä-analyysiin ja rahoituksen painopistealueisiin sekä tulevan ohjelman sisältöön. Kaikille avoimia keskustelutilaisuuksia on pidetty 2 kpl, kuntakohtaisia keskusteluiltoja 6 kpl, joissa osallistujia 102 kpl. Kaikille avoin kirjoituskilpailu aiheesta ”Minun maaseutuni 2020” toteutettiin v. 2011, osallistujia 27 kpl.

Ravakan hallitus, 22 hlöä, on tuonut strategiaan paikallistuntemusta, henkilökunta, kylä- ja yritystoiminnan sekä ympäristön ja elinkeinokalatalouden erityisosaamista. Paikallisille asukkaille on kampanjoitu mahdollisuudesta vaikuttaa ohjelmasisältöön ”Tule ja vaikuta! / Vastaa ja vaikuta! -tunnuksin.

Painopistealueittain kootut työryhmät (n. 40 hlöä) yhdessä Ravakan hallituksen kanssa ovat työstäneet strategiaa keväällä 2013. Strategiasta saadun palautteen perusteella sitä on muokattu ja täydennetty hallituksesta ja henkilökunnasta kootuissa ryhmissä keväällä 2014. Ravakan aluekehittämisen roolia on täsmennetty kuntien ja alueen muiden aluekehittäjien yhteistapaamisissa tammikuussa 2014 (12 hlöä). Jäsenistölle on ollut mahdollisuus kommentoida strategiaa.

Ravakan strategia on laadittu siten, että se toteuttaa Eurooppa 2020 strategian tavoitteita, Kansallista maaseutuohjelmaa, maakuntien kehittämisohjelmia ja paikallistoimijoiden tarpeita. Ravakka on osallistunut Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueohjelmien laadintaan ja eri tahojen järjestämiin tilaisuuksiin, joissa alueen tulevaisuutta on pohdittu. Ohjelmasisältöjä on työstetty

yhdessä myös Satakunnan ja Varsinais-Suomen toimintaryhmien kesken. Taustamateriaalina ovat olleet paikalliset ja maakunnalliset strategiat ja mittarit, kuntien, kaupunkien ja maakuntaliittojen laatimat tulevaisuusohjelmat sekä paikallislehdistön, sähköisen median, kattojärjestöjen, SITRAN ja muiden tutkimuslaitosten julkaisema materiaali.

6. Ravakan operatiivinen toiminta ohjelmakaudella 2014–2020

6.1. Ravakan operatiivisen toiminnan tukipilarit

Osaava henkilökunta toimintaryhmätyön johtaminen, laadun varmistus, toiminnan kehittäminen, tiedottaminen, elinkeino- ja yritysneuvonta, kylä- ja asukastoiminnan neuvonta, ympäristöneuvonta, yhteiset erikoisalojen asiantuntijat läheisten toimintaryhmien kanssa (kv-toiminta ja elinkeinokalatalouden neuvonta jne.)

Osaava hallitus > paikallistuntemus, erityisalut, kokonaisnäkemys tavoitteista, strategian toteutumisen ohjaus, henkilöstöhallinto, sidosryhmätyöskentely ja aktivointi

Hyvät kumppanuudet > yhdistykset ja yritykset, kunnat, kehittämissyhtiöt, oppilaitokset, ELY-keskukset, ministeriöt ja Mavi, Euroopan muut toimintaryhmät ja muut kehittämiseen osallistujat

Asiakasystävälliset prosessit > Hankehakijoille tehdään hanketoteuttajan kansio. Ennen hankkeen toiminnan aloitusta järjestetään hankkeen aloituspalaveri. Hallitus ja henkilökunta aktivoivat, tiedottavat ja neuvovat alueillaan sekä osallistuvat sidosryhmien, paikallisten asukkaiden ja hanketoteuttajien toimintaan.

Laatukäsikirja > Jatkuvasti päivitettävä laatukäsikirja ohjaa toimintaa sekä operatiivisella, että strategisella tasolla. Laatukäsikirjaa laadittaessa on määritelty toiminnan tavoitetaso, tarvittavat resurssit ja osaamistarpeet. Laatutyöllä seurataan ja ohjataan toimintaa.

6.2. Ravakan hallinto

Ravakan hallitus päättää yhdistyksen toimintalinjoista sekä valitsee rahoitettavat hankkeet. Hallitus on työnantajaroolissa suhteessa Ravakan henkilöstöön, joka puolestaan vastaa operatiivisesta toiminnasta. Ravakan hallituksessa on tällä hetkellä 11 varsinaista jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet valitaan tehtävään kaksivuotiskaudeksi ja toimiaika on enintään 3 kautta. Hallituksen valinnassa tavoitellaan tasapuolista edustusta kaikista kunnista ja noudatetaan MMM:n edellyttämää kolmikantaperiaatetta siten, että jäsenistä 1/3 edustaa julkista tahoa, 1/3 maaseudun toimijoita ja 1/3 maaseudun asukkaita. Jäsenten taustatiedot tarkistetaan vuosittain (Liite 3 Ravakan hallitus).

Kalatalousryhmän jäsenet ovat elinkeinokalatalouden asiantuntijoita. Tällä ohjelmakaudella kalatalousryhmässä on Ravakan hallituksen valitseman puheenjohtajan lisäksi 8 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

6.3. Ravakan toimintamalli

Ravakka tekee asukaslähtöistä alhaalta ylöspäin suuntautuvaa paikallista kehittämistä Leader-toimintamallin mukaisesti toimien ennakoivasti, tuntosarvet herkkinä ja valmiina reagoimaan alueelta nouseviin tarpeisiin. Ravakka neuvoo tapahtumatyöskentelyssä, asiantuntijoiden ja kumppaneita etsinnässä sekä osaamisellaan ja asiantuntemuksellaan edistää maanseutualueiden kehittymistä. Ravakka voi olla osallisena erilaisissa kyläneuvostoissa ja yhteistyöelimissä. Neuvonnan lisäksi Ravakka voi ottaa aktiivisen toimijan roolin tarvelähtöisten hankkeiden ja teemahankkeiden toteuttajana.

Uutena toimintamallina Ravakka voi tarvittaessa toimijoiden esittämien toiveiden mukaisesti toimia ”yhdistysten yhdistyksenä”. Puutteellinen hallinnon osaaminen ja toimijoiden ajan puute voivat olla esteenä kolmannen sektorin palvelutuotannolle. ”Yhdistysten yhdistys” voi vapauttaa toimijoiden resursseja varsinaiseen tekemiseen.

6.4. Henkilöstö ja resurssit

Toiminnanjohtajan ja hankeassistentin lisäksi tavoitteena on, että Ravakassa työskentelee mm. kyläasiamies, kv-koordinaattori, ympäristösuunnittelija ja tiedottaja, jotka toteuttavat myös oman sektorinsa teemahankkeita.

Laatukäsikirjaan on kuvattu toimenkuvat ja toimintatavat, joilla varmistetaan henkilöstön osaaminen, jaksaminen ja riittävyys ja. Osaamisen- ja tiedon välittymiseen taitekohdissa kiinnitetään huomiota. Yhteistyötä ja yhteisiä toimia tehdään sekä Satakunnan, että Varsinais-Suomen muiden toimintaryhmien kanssa.

6.5. Ravakan omat hankkeet ja monirahastoisuus

Kokemukset omien hankkeiden ja monirahastoisten hankkeiden toteuttamisesta ovat hyviä. Tulevalla ohjelmakaudella Ravakka jatkaa tarvelähtöisesti omien hankkeiden ja monirahastoisten hankkeiden toteuttamista. Omia hankkeita voivat olla esim. teemalliset, toimijoita verkottavat ja alueiden väliset hankkeet, joissa hyödynsaajana on koko Ravakan alue.

Alueellamme EAKR ja ESR rahat vähenevät jatkossa, joten maaseuturahastoon kohdistuu paineita. Rauman kaupunki-LEADERin rahoitus haetaan ESR:stä. Ravakka etsii aktiivisesti kumppaneita laajempiin hankekokonaisuuksiin ja esim. Interreg-hankkeisiin. SataWakka Innovaatioleirin yhtenä työstettävänä teemana on elintarvikealan EIP ryhmän perustaminen alueelle. Muistakin yhteistyöhankkeita on eri sidosryhmien kanssa alustavasti suunniteltu.

6.6. Aktivointi

Ravakka on ollut mukana kymmenien yhdistysten toiminnan käynnistämisessä ja kehittämisessä ja meillä on hyvät yhteydet paikallisiin toimijoihin. Tulokselliseksi koettua aktivointityötä jatketaan. Aktivointia tekevät henkilökunnan lisäksi hallituksen jäsenet. Ravakan tunnettuus ja vaikuttavuus paikalliskehittäjänä on lisääntynyt, mikä helpottaa aktivointia tulevaisuudessa, Ravakkalaisten paikallistuntemus on hyvää ja puskaradio toimii moitteettomasti.

Ravakan vahvaa osaamista on herätellä toimijoita kehittämään uusia innovatiivisiakin tapoja toimia ja toteuttaa suunnitelmiaan. Ravakka ohjaa toimijoita osallistavien menetelmätyökalujen käytössä ja laadukkaassa tiedottamisessa.

Yhteistyötä sidosryhmien kanssa tiivistetään. Alueellisten yritysneuvontaa tuottavien tahojen kanssa järjestetään yhdessä tilaisuuksia, tiedotusta ja neuvontaa. Aiemmin sovitun mukaisesti yritykset käyvät neuvonnassa myös alueellisten yritysneuvontaa tuottavien tahojen luona. Näin syntyvät laadukkaat liiketoimintasuunnitelmat ja kannattavuuslaskelmat sekä varmistetaan, ettei synny kilpailun vääristämistä.

6.7. Aluekehittäminen ja yhteistyö

Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten kanssa on tehty yhteistyösopimukset (Liite 4 yhteistyösopimukset). Tukipäätökset tehdään edelleen Satakunnan ELY-keskuksessa. Ravakka osallistuu molempien maakuntien liittojen ja ELY-keskusten järjestämiin tilaisuuksiin.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat alueen kunnat, ELY-keskukset, elinkeinoyhtiöt, Leader-ryhmät, Pro Agria, maakunnalliset kylien yhteenliittymät, maakuntaliitot ja muut keskeiset järjestöt, seurakunnat sekä alueen oppilaitokset. Säännölliset tapaamiset sidosryhmien kanssa ja yhteiset toimet (tiedotus, koulutus, kv-toiminta, yhteiset esitteet, yhteiset tilaisuudet, alueiden väliset hankkeet) muiden Varsinais-Suomen ja Satakunnan Leader-ryhmien kanssa ovat tärkeä osa toimintaamme. Ravakka osallistuu alueellisiin Seutu YPP ja Yritys-Suomi tapaamisiin.

ProAgrian kanssa tavataan säännöllisesti ja mietitään yhteistyön muotoja. Maakunnallisten kylien yhteenliittymien kanssa jatketaan monipuolista yhteistyötä kylätoiminnan kehittämisessä järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja neuvomalla kyliä niiden kehittämisessä.

Ravakan asemasta aluekehittäjänä on sovittu alueen julkisen tahon ja muiden toimijoiden kanssa. Toiveena on toimia verkottaja ja valtakunnallisen tiedon välittäjänä sekä maakuntien

välisenä linkkinä. Ravakka järjestää myös erilaisia tilaisuuksia, joissa eri alojen toimijat pääsevät kohtaamaan, törmäyttämällä synnytetään uutta.

Ravakka osallistuu Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa vesistöaluesuunnittelutyöhön, jossa mukana on tärkeitä sidosryhmiä maaseutuelinkeinoista, maa- metsätaloudesta sekä viranomaiset ja muut paikalliset toimijat. Yhteistyöstä on saatu synergiaetua hankkeisiin.

6.8. Oppimissuunnitelma

Sisäinen oppiminen

Jatkuva oppiminen ja sisäisten prosessien kehittäminen ovat laadukkaan toimintaryhmätyön peruspilareita. Henkilökuntaa ja hallitusta koulutetaan tavoitteellisesti ja jatkuvasti hallitsemaan toimenkuviansa ja tehtäviensä mukaiset asiat. Ohjelmakauden alussa on tärkeää uuden ohjelman ja säädösten sisäistäminen.

Laatukäsikirjaan kuvatussa hallituksen kaksi kertaa vuodessa järjestettävässä katselmuksessa käsitellään esim. hankkeiden loppuraportit ja niiden strategian mukaisuus. Sisäisissä auditoinneissa havaittujen poikkeamien mukaan tehdään korjaavia toimenpiteitä, jolloin aktivoinnilla ja omilla hankkeilla voidaan varmistaa ohjelman toteutuminen. Toimintaryhmien välisissä auditoinneissa ja henkilövaihoissa välittyvät hyvät käytännöt.

Ulkoinen oppiminen

Ravakka kerää kokemusta ja tietoa hankehakijoilta ja jakaa sitä eteenpäin, jotta hyvät käytännöt ja hankekokemukset välittyvät toimijoilta toisille. Tietoa välitetään selkokielellisesti.

Laadukasta hankehallinnointia edistetään tarjoamalla hakijoille erilaisia työvälineitä ja jatkuvaa koulutusta. Erityisesti budjetointiin ja suunnitelmallisuuteen kiinnitetään huomiota. Tuloksellista hankkeen toteuttamista edistetään neuvonnalla ja aktiivisella yhteydenpidolla. Hankeaihoita kehitetään yhdessä hakijoiden ja kumppaneiden kanssa toimiviksi kokonaisuuksiksi. Edistetään suunnitelmallista tietojen ja taitojen hyödyntämistä. Esim. paikkatietosovellukset kyläsuunnittelussa ja somen käyttö tiedottamisessa.

Tuodaan valtakunnantason ja maakunnantason tietoa ja trendejä paikallistasolle, välitetään hyviä käytäntöjä muilta Leader-ryhmiltä ja paikallistoimijoilta ja verkotetaan eri alojen toimijoita. Järjestämällä koulutusta, tiedotusta, retkiä ja tutustumiskäyntejä sekä jalkauttamalla tutkimustietoa Ravakka lisää paikallistason toimijoiden tietoa ja osaamista ajankohtaisista heihin vaikuttavista asioista kuten ympäristön hoidosta ja elinkeinoelämän trendeistä.

6.9. Viestintäsuunnitelma

Ravakka toteuttaa vuosittain päivitettävää viestintäsuunnitelmaa (Liite 5 Viestintäsuunnitelma). Paikallislehdistössä Ravakan ja rahoitettujen hankkeiden näkyvyys on lähes päivittäistä. Ravakan Leader-toiminnan näkyvyyttä laajennetaan paikallislehdistöstä, joka säilyy kuitenkin merkittävänä tiedonvälitys-kanavana, monimediaiseksi. Ohjelmakaudella tavoitellaan näkyvyyttä myös valtakunnan mediassa. Ravakka jatkaa omaa lehden ja hanketiedotteiden julkaisemista.

Hankehakujen avautumisesta tiedotetaan lehti-ilmoituksin. Hanketoteuttajien käyttöön tarjotaan toteutuskansio ja kohdennettuja nettisisältöjä. Lisäksi järjestetään kunta-, kohderyhmä ja teemakohtaisia tiedotustilaisuuksia. Suunnitelmallinen tiedottaminen ja aktiivinen läsnäolo toteuttajien parissa ovat merkittäviä strategian toteuttamisen kannalta.

Seminaarien ja erilaisten tilaisuuksien määrää lisätään. Ravakan henkilökunta ja hallituksen jäsenet jatkavat aktiivista tiedottamista eri tilaisuuksien yhteydessä, myös omat sidosryhmät ovat tärkeitä tiedottamisen kanavia.

6.10. Kansainvälisyys

Alue on rannikkoseutuna ollut kansainvälisten kontaktien väylä kautta vuosisatojen. Jo 1600 - luvulla toimijoiden verkostot ovat tuottaneet vakkoja ja koosia, joita on viety Ruotsin ja Tanskan hoveihin. Pomo kaudella Ravakka rahoitti hankkeita, joilla luotiin yhteyksiä Ruotsiin Upplannin alueeseen, KAR I:n hankkeilla muodostettiin yhteyksiä Ruotsiin, Viroon, Latviaan ja Liettuaan.

KAR II kaudella rahoitettiin kansainväliset kylä- ja taide sekä ekologisen rakentamisen hankkeet. Yhteistyömaita ovat olleet Viro, Ranska, Wales, Irlanti, Portugali ja Unkari. Satakunnan Leader-ryhmien kanssa erityisesti yhteistyötä on tehty Karhuseudun ja Aktiivinen Pohjoissatakunnan kanssa, joilla on kv-koordinaattorit. Pyhäjärvisseudun kanssa toteutettiin yhteinen kv-polku-hanke.

Kansainvälistyminen on Ravakassa nähty ja nähdään yhä hyväksi tavaksi vahvistaa identiteettiä, luoda elinkeinomahdollisuuksia ja vertailla, hakea mallia ja ideoita toimintaan. Käytännössä kansainvälisyyttä on toteutettu isännöimällä kansainvälisiä vierailijoita, verkostoitumalla kv-seminaareissa, ympäri Eurooppaa suuntautuneilla opintomatkoilla ja hankkeissa toimenpiteillä kuten kulttuuritapahtumilla.

Kansainvälisyydellä tavoitellaan henkisen pääoman kasvua, identiteetin vahvistumista, ideoiden ja toimintamallien omaksumista, uusia mahdollisuuksia elinkeinotoiminnalle ja markkinointikanavien laajentamista. Kansainvälisellä toiminnalla saadaan erityisesti nuoria aktivoitua mukaan yhteiskunnan toimintaan. Tavoitteena on että Ravakalla on kv-koordinaattori, joka aktivoi, neuvoo, etsii kumppaneita ja verkottaa toimijoita. Kansainvälisyyttä toteutetaan yhteistyössä Satakunnan ja Varsinais-Suomen Leader-ryhmien kanssa ja ELARDin kautta. Ravakka hallinnoi kansainvälisiä hankkeita pääsääntöisesti jatkossa itse, jotta kansainvälisen yhteistyön hyödyt leviävät kohdeyhteisöä laajemmalle.

7. Strategian hallinto ja seuranta

Maaseudun kehittämissyhdystys Ravakka hakee Loisto-strategialla Leader-ryhmän statusta ohjelmakaudelle 2014–2020. Ravakka hallinnoi, toteuttaa ja seuraa Loisto 2014–2020 toteuttamista toimintarahalla. Ravakka hyödyntää toiminnassaan myös muita strategiaa tukevia rahoituslähteitä ja tekee omaa varainhankintaa. Resurssien riittävyys varmistetaan seurannalla ja riskikartoituksella. Kalatalousryhmälle haetaan rahoitusta omalla strategiallaan, joka on alustavan ministeriön arvion mukaan rahoituskelpoinen. Tulevalla ohjelmakaudella kalatalousalue laajentuu Pyhäjärvisseudulle ja Satakuntaan.

7.1. Strategian mittarit

Strategiaa seurataan määrällisin ja laadullisin mittarein, joiden toteutuminen ohjaa Ravakan hankevalintoja, myönnettävien rahoitusten määrää sekä neuvonta- ja aktivointitoiminnan kohdentamista. Jokaisen painopistealueen toteutumista seuraa ja ohjaa vuosittain kokoontuva ryhmä. Myös strategian vaikuttavuutta paikallistasolla arvioidaan. Tulostavoitteita seurataan hankkeiden lukumäärällä ja rahoituksen määrällä.

Painopisteiden ja teemojen yhteiset			
- Investointi- ja kehittämistoimenpiteiden toteutuminen 35 kohdetta - Yhteistyöverkostoja 10 kpl 50 yhteisön osallistuminen verkostoihin ja yhteistoimiin - Kansainvälisiä kontakteja 14 kpl - Tilaisuuksiin osallistuneiden henkilöiden määrä 300 hlö - Talkootyön määrä 80 000 tuntia			
Työtä tekeville - Uusia palveluita 20 kpl - Uusia yrityksiä 10 kpl - Uusia sivuelinkeinoja 15 kpl - Uusia työpaikkoja 25 kpl, joista naisten 13 - Matkailupalveluja 10 kpl - Lähiuokaa hyödyntävää liiketoimintaa 8kpl - Uusiutuvaa energiaa tai cleantechiä hyödyntävää liiketoimintaa 12 kpl - Luovien alojen verkostoja 2 kpl - Yritysten yhteistoimintaa 4 kpl	Aktiivisesti arjessa - Uusia tai päivitettyjä kylä- ja toimintasuunnitelmia 25 kpl - Uusia tai kunnostettuja kokoontumistiloja 15 kpl - Asukashankintatoimenpiteitä 5 kpl - Yhteistyöverkostoja 10 kpl - Uuden kylä- tai asukas yhdistyksen perustaminen 20 kpl	Ympäristö jossa elämme - Ympäristötietoa lisäävien toimenpiteiden määrä 30 kpl - Erikoisympäristötukikohteiden määrä 7 kpl - Vesistöjen tai ranta-alueiden toimenpiteet 14 kpl - Perinnemaisema ja maisema toimenpiteet 8 kpl - Päästöjä vähentävien toimenpiteiden määrä 30 kpl - Luonnon monimuotoisuutta lisäävät toimenpiteet 3 kpl - Luonnon virkistyskäytön toimenpiteet 7 kpl	Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen - Uusien kulttuuritapahtumien määrä 10 kpl - Syntyneiden kansainvälisten kontaktien määrä 7 kpl - Kulttuuriharrastusten kehittämisen määrä 28 kpl - Paikallishistoriaa hyödyntävien toimenpiteiden määrä 15 kpl - Tapahtumiin ja harrastustoimintaan osallistuneiden henkilöiden määrällä

Laatukäsikirjassa on määritelty itsearvioinnin ja jatkuvan parantamisen menetelmät ja toimenpiteet. Itsearvioinnin lisäksi toteutetaan ostopalveluna arviointeja hanketoteuttajien ja

muiden sidosryhmien kokemuksista. Arvioinneilla selvitetään sekä ohjelman toteutumista, vaikuttavuutta että Ravakan toimintaa.

Strategian painopisteitä ja teemojen toteutumista arvioidaan rahoituksesta päätettäessä ja toteutumista tarkennetaan kaksi kertaa vuodessa raportointiin perustuvassa hallituksen katselmuksessa.

8. Strategian rahoitus

KAR II ohjelman julkinen rahoituskehys on ollut 4,2 milj. euroa. Rahoitusta on myönnetty etupainotteisesti koko ohjelmakauden ajan. Koko kehys on käytännössä sidottu.

Muiden rahastojen kautta strategiaa toteutetaan n. 30 000 € tuella vuosittain ja kalatalous-ohjelman vuosittaiseksi rahoitukseksi on haettu 500 000 euroa (mikä toteutunee pienempänä).

Ravakka esittää sille myönnettävän julkisen rahoituskehysten pysyvän edelleen vähintään kuluvan ohjelmakauden tasolla. Kaikki Ravakan alueen kunnat ovat sitoutuneet Ravakan toimintaan seuraavalla ohjelmakaudella vähintään 20 % rahoitusosuudella julkisesta rahoituksesta. Kuntien päätökset ovat tämän strategian liitteenä (Liite 6 Kuntien sitoumukset).

Haettava rahoitus maaseudun yritys- ja kehittämis- hankkeisiin (ei sis. toimintarahaa)	EU 42 %	Valtio 38 %	Kunta 20 %	Julkinen yhteensä	Yksityinen 35 - 40 %	Kokonais rahoitus	Vuosibudjetti
	1 422 767	1 287 265	677 508	3 387 540	2 280 075	5 667 615	
Toimintakustannukset 10 %	54 722	49 510	26 058	130 290		130 290	18 613
Aktivointi ja toiminnan edistäminen 90 %	492 496	445 592	234 522	1 172 610		1 172 610	167 516
Toimintaraha yht.	547 218	495 102	260 580	1 302 900		1 302 900	186 129
Kokonaisrahoitus	1 778 459	1 609 082	846 885	4 234 425	2 280 075	6 514 500	930 643

Hankkeille jaettavaksi	80 %	5 211 600	
Työtä tekeville	30 %		1 563 480
Aktiivisesti arjessa	30 %		1 563 480
Ympäristä jossa elämme	25 %		1 302 900
Aineeton pääoma ja kulttuuri	15 %		781 740

Liitteet

Liite 1: Rauman kaupungin aluerajaus

Liite 2: Valintakriteeriluonnos

Liite 3: Ravakan hallitus 2014 ja kolmikanta

Liite 4: Yhteistyösopimukset Satakunnan ja Varsinais-Suomen Ely-keskusten kanssa

Liite 5: Viestintäsuunnitelma

Liite 6: Kuntien sitoumukset rahoitukseen osallistumisesta